

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Štev. 2.

Ljubljana, dné 1. februvarija 1895.

III. tečaj.

Nejednaki učenki.

Ribičeve Micike že več časa ni bilo v šolo. Gotovo je zbolela, mislili so gospod učitelj. Revica je imela tako daleč v šolo, pa — v takem vremenu! Skoraj vedno je brila ledena burja, in dež je kar curkoma lil! Vmes pa je naletaval prvi sneg. Micika je bila prav borno, le za silo oblečena in večkrat lačna ko sita. Ni torej čuda, da je njeno rahlo telo opešalo, in je morala v postelj. Tu je vzdihovala: »O ljubi angeljček moj, prosi še ti Jezuščka in »Mamko božjo«, da bi zopet mogla hoditi v šolo.«

Micika je prišla zopet v šolo, a bila je žalostna. Pri molitvi pred poukom je milo gledala na sveti križ in pristrčno molila. Nato je mirno stopila pred gospoda učitelja ter uljudno opravičila zamujene poldni. Bila je pa še vedno otožna in nekako pobita, in zdelo se je gospodu učitelju, da bi rada povedala še nekaj, kar ji pa ne gré z ustnic; zato jo vprašajo: »Ljubo dete, povej, kaj ti pa je danes, da si tako žalostna?«

»Oj, ona-le Neža luča v mene kamenje mej potjo, in tega se tako bojim«, odgovori Micika skoraj jokaje, kažoč s prstom proti omenjeni deklici.

Užaljeni vstanejo gospod učitelj in srpo pogledajo Nežo. Ta strahovalni pogled je Nežo osupnil, da je kar zardela. Toda koj se ohrabri in zavrne Miciko:

»Ni res, ne! Ona luča v mene kamenje, in ne jaz v njo«, ter se malo posmeje, toda hinavsko.

»Molčati ti je, dokler te ne vprašam«, okarajo jo gospod učitelj.

Hudo je bilo pri srcu odkritosrčni Miciki, in solza žalosti zaradi laži hudobne součenke se ji zabljšči na bledem licu. Gospod učitelj so bili preverjeni, da je Micika razodela resnico, a hoteli so, da sprijena Neža, katera je bila pri ptujih ljudeh in vsa zanemarjena, sama obstane in spozna napako.

»S katero roko si lučala kamenje?« vprašajo urno gospod učitelj Nežo. Vroče ji je jelo prihajati, tacega vprašanja ni pričakovala. V prvi zadregi hitro pogleda roki, a zvijačnica se takoj spomni, da ne sme nobene pokazati, ker bi se tako sama ujela. Da bi se pa vendar izkobacala iz te neprilike, zlaže se prav na debelo: »Res je res, kar sem rekla, saj je tudi Blažev Janez to videl.«

Takrat sem se pa že res čudil, da Neže še niso kaznovali. Ko bi se bilo kaj takega pripetilo pri nas doma, oče bi bili že davno segli po brezovko in pošteno odmerili zaslužen plačilo. Kaj so pa storili naš učitelj?

Mislil sem, da bodo kar Blaževega Janeza prašali, pa bi bilo vsega konec. Pa — mislite, da so tako storili? Kaj še! Poklicali so še Nežo iz klopi, pokazali na sveti križ in rekli: »Poglejte na Jezuščka!«

Kakor okameneli smo zrl mi drugi resnega gospoda učitelja. Micika se je na glas jokala, Neža bi pa vedno v tla gledala, ko bi le smela. Vsak je v strahu pričakoval, kaj bo. Jaz sem pa pri sebi modroval: »Sedaj le pa mora tresčiti!«

»Jezušček je vaju videl, da sta si metali kamenje«, rekó gospod učitelj po kratkem premolku.

Milo se je storilo nedolžni Miciki, in še glasneje joka. Ko malo utihne, izreče prav otožno, toda nežno te-le besede, katere so ji kakor iz srca privrele: »Saj me je tudi Jezušček videl, da nisem metala kamenja.«

S tem je bila preiskava končana. Kar vzradostili so se gospod učitelj ob teh besedah, prijazno se nasmejljali ter rekli preblagi učenki: »Da, Jezušček te je tudi videl, da nisi metala kamenja. Le idi v klop, pa še dalje pridna bodi!«

Neža pa je bila kaznovana pošteno, in vsi smo ji rekli:

»Kdor laže, ga hudoba vodi:
Oj to storiti — sram te bodi!«

J. S.

Sama sreča?

(Kajtimar.)

III.

Krojačev Janez je bil na ženitovanju. Ob takih prilikah pa se hlapci radi bahajo in se izkušajo, čegav konj bo bolj tekel. Tudi Loški Miha, pri katerem se je peljal Krojačev Janez od ženitnine, mislil je, da mora prehiteti vse voznike, zato je podil in podil, priganjal konja, dokler se ni — splašil. Sedaj je pač Miha pridrževal konja, toda le-ta je dirjal, kakor bi bil ves obdivjan.

Kaj je bilo storiti? Z voza ni bilo mogoče priti, zavirati tudi ni nič pomagalo. Nekaj časa je konj vozil kakor blisk po ravni cesti, kar naenkrat pa skoči čez cestno ograjo; konj pade, voz se prevrne dvakrat in vse obstane. Pa čudno: nikomur se ni prigodilo nič posebno hudega. Miha je sicer padel pod konja, a poškodoval se ni; konj je bil zdrav, voz se tudi ni zdrobil. Krojačev Janez je odletel z voza, in ko je padel na tla, prišlo mu je kolo ravno na trdi del čevljeve pete. Naj bi ga bilo kolo prijelo le za spoznanje višje, brez dvoma

bi mu zlomilo nogo in kruljev bi bil vse žive dni. Toda sam angeljček varih ga je varoval, da mu kolo ni poškodovalo noge, in da se voz ni zvrnil na trdi kameniti cesti, ampak tik nje na travniku. Tudi to je bilo dobro, da je konj obležal; Bog ne daj, da bi bil dirjal še s prevrnjenim vozom.

O preljubi angelj moj,
Vedno mi na strani stoj;
Koder moja noga hodi,
Naj me tvoja roka vodi!

IV.

V krajih blizu vode otroci ne mirujejo, dokler se ne naučé plavati. Krojačev Janez dolgo časa ni znal te umetnosti; nekaj zato ne, ker so mu doma le poredkoma dovolili, da se je šel kopat, nekaj pa morda zaradi tega, ker se je vode preveč bal. No nazadnje — že več let je poprej poskušal — ga je le doletela sreča, da je splaval, da ga je nesla voda. Sedaj mu pa kar ni dalo miru. Tovariši so se že davno naveličali kopanja ter odšli domov, Krojačev je pa le plaval. Prav nič ni pogrešal družčine, dovolj zabave mu je bilo, da ni šel pod vodo kakor kamen.

Čedalje pogumnejši je bil ter plaval tudi na takih mestih, kjer mu je bila voda čez glavo. Kar mu pluskne voda v nos in usta. Sedaj je bilo hudo! Sapo je bilo treba zadrževati ali pa vodo požirati. Poleg tega se je Janez še prestrašil in kar nič več ni znal plavati — izginil je pod vodo. Na tistem kraju je bila voda deroča in, dalje ko ga je nesla, globokejša. Žive duše ni bilo blizu.

Kako se je Janez rešil, še sam ne vé. Mahal je po vodi, zakaj smrt mu je že klepala kôso, in v takih trenutkih se človek brani, kar se le more, pa je nena doma začutil pod nogami trda tla. Bolj na plitvo stran ga je bilo namreč zaneslo, in sedaj je bil varen. O, kako vesel in rad je šel na suho! Vode je bil od takrat v pravem pomenu besede sit do grla; le malo kdaj se je šel še kopat, pa še tedaj nikoli sam, ampak v družbi. In ker je bil prepričan, da mu je njegov angeljček varih pomagal, da ni utonil, priporočal se mu je vselej, predno

je šel v vodo, ter se lepo prekrižal, kakor ima navado mnogo dobrih otrok.

O nič ne škoduje, če se vsak dan priporočate svojemu angelju varihu z besedami:

»Vodi me na pravo pot,
Brani zvesto me povsod.«

V.

Nekateri ljudje — zlasti med otroki jih je mnogo — so že taki, da bi imeli vse radi, kar vidijo, in da bi radi videli čisto vse, o čemer jim drugi pripovedujejo. Tako si je tudi Krojačev Janez vtepel v glavo, da mora sam po planike.

Res je pregovoril svojega prijatelja Jožka, da sta jo mahnila vročega popoldneva na visoko goró po planike. Vroče jima je bilo, ko sta sopihala navkreber, toda tolažila sta se, češ, vse bo pozabljeno, težavna pot in znoj, da le prideva do planik in si jih natakneva okrog traka na klobuku, da bo vse belo. No, tisti dan si jih nista. Dolgo, dolgo sta lezla kvišku ter bila že tudi zelo visoko, ná, pa sta zašla na tako neroden prostor, da nista mogla nikamor naprej, nazaj pa tudi komaj. V gorah namreč človeka včasih tako zmoti, da nikoli tega. Kaj jima je bilo poprej priti na vrh neke strmine? Toda vrniti se po tistem robu je bila pa druga! Strmo je bilo bolj kakor na strehi, drobni pesek ni dobro držal nóge, spodaj v jarku je bilo pa stotero in stotero težkih skal, ki bi ne bile najprijazneje sprejele ne Janeza, ne Jožka, če bi se bil kateri privalil med nje. In prav zares ni manjkalo za las, pa bi se bil Krojačev zadržal proti skalam. Zdrsnilo mu je namreč na pesku, padel je in se valil na dno jarka. Jožek je bil višje, pomagati ni mogel nič in že je mislil ves prestrašen, da se mu bo tovariš, če ne za smrt, gotovo pa zelo nevarno pobil. Ali ni se! Kar nepričakovano je obstal, vstal, otepel si obleko in stopal previdno proti domu.

Je-li bila to samo sreča, ali je angeljček varih udržal Janeza, to je le-temu še danes zastavica. Resnica pa je, da se vse premalo priporočamo in premalo častimo svoje nevidne varihe nebeške. Odslej bodi to drugače, zares drugače!

(Konec prih.)

Sv. Makarij in njegov učenec.

Nekoga dné se je sv. Makarij, jako star in častitljiv puščavnik, z nekim učencem sprehajal po cipresovem gozdu. Učenec vpraša svetnika: »Povejte mi vendar, oče, kako se najlažje iz srca spravi hudo poželenje?« Mož božji pa učencu ne odgovori ničesar, marveč stopi ž njim do čisto mlade ciprese in mu pravi: »Izruj jo iz tal!« Mladenič hitro izruje drevesce brez vsake težkoče. Potem mu pokaže svetnik drugo že precej večje drevesce in zopet veli: »Izruj tudi to drevesce!« Pri tem se je pa moral že precej napenjati, da ga je spravil iz zemlje. Slednjič pokaže Makarij že bolj odraslo drevo in mu zopet veli, naj ga izruje. Toda učenec se zastonj peha in trudi, ruje in ruje, pa drevo se ne zmeni in tiči trdno v zemlji. Ko se naveliča, pravi: »Ni mi mogoče ga izruvati, njegove korenine so že pregloboko pognale.« — Svetnik mu odgovori: »Glej, moj sin, taka je tudi s hudim nagnenjem. Kadar je še majhno, odpravi se lahko iz srca; kadar pa zraste, treba že večje moči, da ga odstranimo. Kakor so drevesa v gozdu čimdalje večja in močnejša, tako raste tudi hudo poželenje in postane tako močno, da se dá le z velikim trudom in naporom ukrotiti.«

Zimske podobice.

(Piše Janko Barle.)

II.

Kaj ne, malički moji, da je prijetno pri vas v sobi? Zunaj naletavajo sneženi kosmiči, kakor beli metuljčki, in se pridružujejo onim brezštevilnim svojim bratcem, kateri so še pred njimi pali doli na zemljo. Kako so lepo beli, kakor da jih angeljci sipljejo doli na zemljo, a narezljani so kakor male, prelepe zvezdice. Kaj ne, da vas mika malo venkaj na prosto, ali za dolgo ne, ker je snežek mrzel in je ljubše pri topli peči, h kateri se tako radi stiskate. In kaj se ne bi, saj sedi tamkaj

najraje vaša babica, katera ume toliko pripovedovati, da bi jo vas jeden poslušal celi božji dan. Lepo vam je, lepo; mladi ste, zdravi ste, in ničesar vam ne manjka, toda povsod ni tako.

Pri Martinčevih že ni tako. Zima je siromakom slaba prijateljica, a ker so tudi Martinčevi siromaki, tudi njim huda préde. Cela kôpa otrok, zaslužka pa malo. Vidite ravno danes, ko je pri vas tako ugodno in prijetno pri peči, je Martinčeva peč po vsem hladna, včeraj je zgorelo v njej zadnje polence. Zato se tudi otroci okrog nje ne zbirajo, pač se pa vsaki stiska, kjer se bolje more v kako staro obleko, a mlajši pa v posteljci pod odejo. Kruha tudi ni pri hiši, a vendar otroci bi vedno radi jeli. Vam dan tako hitro mine, Martinčevi pa tako težko pričakujejo večera. Zakaj? Zvečer bode prišel Martinec domov, in vsi upajo, da ne pride prazen, da bi se le skoraj stemnilo!

Kako lepo pač pada po zimi mrak na mater zemljo. Megla postaja vedno gosteja, temni se, vendar ne povsem, ker se snežena belina noče povsem umakniti temnemu mraku. Sneg je pač bel, lepo bel.

»Mir, otroci«! dejala je Martinčeva mati, »pozdravljenje zvoní. Pomolimo se dragemu Bogu, da nas sirot ne zapusti.«

In skoraj se je začula v siromašni sobici pobožna molitev. Glasovi matere in malih otročičev so zveneli tako pobožno v mirni noči! In molili so dolgo, ker je dobra mati vedno pridejala še kateri očenaš za dušne in telesne potrebe. »Daj nam naš vsakdanji kruh«, glasilo se je v sobi, ko so se zunaj v veži začuli koraki; nekdo si je sneg otresel od črevljev. Bil je Martinec — prišel je od dela domov. Celi dan je odmetal sneg po ulicah. Ni prišel prazen. V naročju je prinesel od prodajalca drv, a v torbi je bilo kruha in brešna. Veselo so pozdravili otroci svojega očeta in skakali okrog njega. Tudi on jih je smehljaše se poprašal, če so bili kaj pridni.

Ne dolgo potem je plapolal v peči ogenj, in Martinčevi otroci so se veselo stiskali okrog tople peči, kakor sedaj vi, prijateljčki moji. Ali ni res, da Bog svojih ne zapusti?

Matevžek — pust.

Rejen je Matevžek, to vsak lahko vidi. Pa tudi ni zastonj okrogel kot jabolko. Matevžek vlačí in poteguje vedno mater za krilo: »Mati, lačen!« Komaj je žlica iz rok, dvakrat prekucne kozolec, mati še ne pomijejo posode, Matevžek je že v kuhinji. In zopet poje staro pesem: »Mati, lačen.« »Pust, pust, pa ne lačen«, odgovarjajo mati. Ali Matevžek-pust ne odjenja tako naglo. Saj vé, da ne prosi zastonj,

matere so vse predobre. — Na pustni dan so cvrli Matevžkova mati. Cvrtje pa ni kar tako. Gospodinja mora paziti in varno delati z mastjo in ognjem, da se kaj ne prevrne, opeče ali ožge. Zato otroci izpod nog in iz kuhinje, če mati cvró! Matevžka seveda ni bilo spraviti. Preveč mu je dišala cvrča. In kaj bi mu ne, saj vsakemu diši. Toda človek se mora malo premagati. Tako so tudi mati odganjali Matevžka od ognjišča. Matevžek-pust se je pa le smukal po kuhinji. Taka nepokornost pa mora ujeziti vsakega. »Ali boš, ali ne boš«, zarežali so nad Matevžkom. »Če je kdaj v letu tvoj god, gotovo mora biti danes. Škoda, da te nismo za pusta krstili!«

Trda beseda pa vendar nekaj zaleže. Matevžek je kobacljal v sobo. »Matj so rekli, da je pust danes, pa da sem jaz tudi pust. Če sem pust, naj sem pa pust.« Tako se je menil sam s seboj Matevžek in se spravil nad bratovo suknjo, ki mu je bila na pol prevelika. Obrnil jo je narobe, zavihal rokava in zlezal vanjo ter jo zapel široko navskriž. Na žreblju pri omari je visela očetova kapa, taka na strešico, pa čop je imela na vrhu. Oče so jo pokrivali zvečer, da se jim ni bliščalo, kadar so brali in pisali pri luči. Do nje seveda ni dosegel. Ali treba si je pomagati. Z očetevo palico jo je staknil z žreblja in — pokríl. Prevelika mu je bila. Mislil je, da jo bodo uhlji oprli. Pa je pokrila ušesa in mu sedla skoro na vrat. Streha mu je pa štrlela tako

daleč, da bi bil skoro ves sprednji okrogli životek na suhem, če bi bilo deževno. — Še v roke je bilo treba nekaj dobiti. Toda kaj? »Poštar ima tako-le kapo na strešico, suktnjo ima še večjo — pa trobento ima. Aha, jaz pa trobente nimam. To moram dobiti.«

Hitro je privlekel iz omarice strdenega Miklavža. Dolgo mu je prizanašal, ali danes naj pa bo, ker je pust, potem bo pa post. Prijel ga je z okroglimi rokami, nastavil glavo na usta in trobental, kakor poštar: »Trarám, trarám, pa pošto peljam.« Ali kmalu jo je Matevžek tako presukal, da je pel: »Trarám, trarám, pa pusta peljam!«

Pripeljal je pusta v kuhinjo in pustoval pri materi, da so se mu začeli smejati in mu vrgli ocvrt bobek v nastavljeno kapo. Matevžek se je zahvalil in z materjo sta bila zopet dobra prijatelja. Zakaj to lastnost je pa imel Matevžek, da se ni kujal, če so ga posvarili. Hitro je vselej prošil odpuščanja; danes je to lepo navado sicer nekoliko po pustovsko izvedel. Pa mu ni zameriti, ker je pustni torek.

Basnigoj.

Pripovedka o brezi.

Ob kraju gozda je vzrasla visoka breza. Kakor širok srebrn pas se je svetila njena koža, a dolge tanke vejice so se spuščale kakor brhki lasje doli na zemljo. Mali, drobno narezljani, jasno zeleni, skoraj prozorni lističi so viseli na vejicah kakor male zastavice, a ko

je veterc zapihljal, bilo je vse živo gori na brezi: ker so se lističi obračali semtertje, čulo se je tiho šepetanje, katero tako godi človeškemu ušesu, ko pride v tajinstveni gozd. Malo dalje se je porazvrstilo nekoliko mogočnih hrastov, kateri so skoraj malo zaničljivo pogledovali na vitko, tanko brezo. Res so bili mogočni hrasti s svojo široko krošnjo, vendar v lepoti se niso mogli meriti z belo brezo. Njihova nagubana, hrapava skorja, katero je že pokrtil raznovrstni mah, spominjala je vsakogar na starost, a tudi njih veje so štrlele tako nerodno v beli svet, a pri brezi je bilo vse mladinstveno in gibko. Prav nasproti brezi je rasel grbavi gaber in obrnil svoja grbasta pleča od breze, ker je bil nevoščljiv njeni lepoti. Ne pa tako dve lepi zeleni smereki, kateri sta mogli jedini tekmovati z našo brezo. Oni sta stegovali svoje zelene, iglaste vejice k svoji tovarišici, kakor da jo hočeta objeti v zvestem prijateljstvu. Po letu, rekel bi, bila je breza krasnejša, kakor pa onidve, vendar po zimi bila je ona gola, a smerekici sta se vedno košatili v svojem zelenem oblačilcu, katero je bilo obšivano in okrašeno s sneženimi zvezdicami. Doli pri zemlji sta se pa jezila dren in leska. Dren je hotel tekmovati s hrastom, leska pa z brezo. Dvigala sta kviško svoje vejice, ali vse zaman, v višavo le nista mogla, jedva da sta nadvisila nekoliko bodeči trn, kateri je pa zopet njiju zavidal, ker sta bila večja od njega. Kaj hočemo, saj je tako tudi pri nas ljudeh. Človek vedno nekaj novega želi, nikdar ni prav zadovoljen in morda zavida one, kateri imajo več od njega, ali imajo pa tudi več skrbij. To je stara pesem, katera se pa vedno ponavlja.

Oj, to je bilo prijetno, ko je prišla pomlad v gozd! Trobentice so zapiskale in naznanile, da se je povrnila pomlad, iz zemlje je priklilo sto raznovrstnih cvetlic in ptički so zapeli veselo spomladansko pesmico. Drevesa so od radosti zatrepetala in se počela oblačiti v zelenkasto obleko. Tudi breza je dobila male zelenkaste lističe, a kako je bila vesela, ko se je prikazalo pri lističih še nekaj drugega podolgovatega. bile so resice, brezov cvet. Spočetka so bile zaprte, ali ko so topli solnčni žarki vedno bolj pripekali, odprle so se in pokazali so

se mali, mali cvetiči polni rumenega prahu. Kako je bila breza ponosna; a ko so cvetiči dozoreli, stresla je s svojimi vejicami in posipala seme daleč okrog. Saj je vedela, da iz semena zrasede zopet male brezice in ona ne bode več sama svojega rodu tamkaj v gozdu. Kako bode pač to prijetno, ko bode mogla šepetati s svojimi otročiči — malimi brezicami, katere bodejo vzrasle okrog nje.

Minulo je nekoliko let. Brezine želje so se izpolnile, okrog nje vzraslo je mnogo malih brezic. Šibke so bile, to je res, ali imele so srebrnasto kožico in zelene lističe prav kot ona, a ko je veter zapihal, nagnile so vse svoje vrhove k njej in šepetale to in ono. Lahko se je breza veselila.

Vendar njeno veselje ni dolgo trajalo. Male brezice so imele mnogo sovražnikov. Poslušajte samo!

Komaj je zopet jedenkrat sneg skopnel, oživilo je vse na pašniku, kateri se je prostiral ne daleč od gozdiča, v katerem je rasla breza s svojimi brezicami. Pastirji so prignali živino na pašo. To so se ozvanjale vesele pastirske pesmi, in biči so pokalí, da je bilo kar veselje. To ne bi breze prav nič žalostilo, da se ni vsaki čas v gozd zaletel kateri od pastirjev, ogledal se malo med onimi malimi brezicami in potem si izbral jedno od najlepših, da mu bo služila za bičevnik. Marsikateri brezici se je končalo tako mlado življenje, a s pašnika se je vedno bolj glasno ozvanjal oni pastirski: pik, pik, pik, pok, pred katerim je v gozdu vse zatrepetalo.

Cefideljnovega očeta poznate, kaj ne. Malo hišico ima, kaj ne, in majhen zaslužek, ali polno hišo otrok. Otroci naj bi že bili, saj so božji blagoslov, če so dobri in ubogljivi, vendar Cefideljnovi niso taki, ker drugače ne bi prihajal oče Cefidelj tako pogostoma v gozd, kjer so rasle one brezice. Vzel je iz suknje pipec ob taki priliki, prišel k najbolj gibki in dolgi brezici in tako-le po priliki govoril: »Čakajte, čakajte vi nagajivci, ker nočete z lepa, bode vas pa zdravila tale brezova mast. Če vas ta ne ozdravi, druge pomoči ni. Saj so govorili naši stari, da šiba novo mašo poje, hočem, da bode katerikrat kaj iz vas, a to-le bode pomagalo, raca

na vodi.« In res, brezovka je dobro zdravilce za razposajene otroke, kaj ne, čitateljčki moji?

Nù še drugi ljudje so prihajali v gozd. Počakajte, da jih le nekoliko naštejem. Najhuji od vseh je bil šepasti Matizelj, to je tisti, ki veže metle in dela brezovače v naši vasi. Ta je vselej porezal največ brezic v gozdu, saj je pa tudi trebalo precej onih tankih vejic, dokler se je napravila jedna brezovača metla, brez katere pač ne more biti nobena kmečka hiša.

Ko so brezice nekoliko odrasle, obiskoval jih je pogostoma tudi sodar Žerjav, ker jih je rabil za obroče, s katerimi je nabijal kadi in sode. Kako je pač tožno povešala stara breza svoje vejice, ko je videla, da ji tako ginejo njeni otročiči, katerih se je tako veselila. Kako se je često spominjala onih srečnih dnij, ko je še sama rasla v gozdu in se pogovarjala s smerekicami, saj ni vedela, kaj je žalost in britkost. Prav nič je ni več veselilo tu v gozdu.

In ni bilo tudi nji več dolgo odločeno ondukaj bivati. Nekega jesenskega jutra se je pokazal v gozdu kolar Markušek s sekiro na ramenu. Kako so se stresla vsa drevesa, še celo mogočni hrast je nemirno majal s svojimi vrhovi. Komu bo pač sekira pela smrtno pesem? Markušek se ni dolgo ogledoval, saj je bil dobro znan v gozdu. Stopil je k stari brezi in malo kasneje so se čuli ob njenem deblu udarci sekire, kateri so tožno ozvanjali v tihem gozdu. Mali koščki njenega lesa so leteli pod udarci sekire na vse strani, a breza je pod njimi žalostno ječala in se nagnila na stran. Še nekoliko udarcev in lepa, mogočna breza se je zvalila doli na lesko, katero ji je tolikokrat zavidala na njeni lepoti. Začulo se je šepetanje peresec pri sosednjih drevesih, katera so vsa trepetala, nekaj od žalosti za svojo družico, nekaj pa tudi zato, ker so se spomnila, da se jim bo jednako godilo, prej ali kasneje.

Brezo je kolar Markušek nekoliko oklestil in jo potem odpeljal domov. Tam jo je sesekal na manje kose, nekatere si je postavil pred hišo, da se mu suše, da jih potem porabi pri kolesih, druge slabše kose je sesekal za drva, a iz nekaterih je pa njegov oče ob zimskih večerih tesal luč in pri tem pripovedoval otrokom

pripovedke. Nekaj one luči je porabila žena kolarja Mar-kuška, kadar je hotela zakuriti v peči ali pa na ognjišču, nekaj so jih pa porabili, ko so si svetili po zimi, ko so hodili k zornicam k maši. Kako so pač lepo svetile v temni zimski noči!

V gozdu pa štrli izmed mahovja star suh panj, na katerem so narasle male gobice — tu je rasla nekdam lepa, srebrnasta breza. Ne daleč od njega pripogiba k zemlji svoje tanke vejice nekoliko brez, to so potomke stare breze, katerim je dozdej prizanesla človeška roka. Ali za dolgo? Kdo vé? Osoda pač jednaka tudi one breze čaka.

Janko Barle.

V i d a.

Ujčka teta Vido,
Mlado Vido, bistrovido.
 Vsak večer ji ljubko peva,
 V mehko pernico jo deva,
 Čelo ji škropi z vodico.
 Z blagoslovljeno rosico.
 Angelj-varčku jo izročča
 In Mariji priporočča.
 In ko Vida sladko sniva,
 Teta moli, ne počiva.

Ujčka teta Vido.
Mlado Vido, bistrovido.
 Ko sladkó se je naspala,
 Z angeljci se naigrala,
 Posadi jo na koleni
 In o Bogku z njo se meni.
 Skrbno jo uči moliti,
 Lépo križček narediti.
 Pctlej teta pridno dela,
 Da je Vidi dosti jela.

Oj, ti drobna Vida,
 Drobna Vida, bistrovida:
 Da ne zabi Bogek nate,
 Ti ne zabi tete zlate!

Naum.

D e ž.

Dež drobán na zemljo lije,
 Ceste, pota, stèze mije.
 Dete, kaj se gôr oziraš,
 Kaj oči v nebó upiraš?
 Gledáš, kdo vodó razliva,
 Kdo ti ličice umiva?
 Dete, sinje to nebó
 Velikansko je okó:
 Zrè po svetu vsepovsod,

Vidi v najskrivnejši kot,
 Misli vé in vse željé,
 Ni prikrito mu srcé!
 Kadar pa porednež mali
 Svoje stariše razžali,
 To okó zakrije mrak,
 Siv ga zatemni oblak —
 Dež èz hrib in plan razliva,
 Starišem solzé izmiva.

Gregor Gornik.

Ptice po zimi.

Po snegu vran koraka
 In pravi: »Kra, kr—ra,
 Hudobna zima taka,
 Ki hrane nič ne dá!«

In sraka dobro pazi
 Na vejici sedé;
 Če lovec se priplazi,
 Kriči: »Že gre, že gre!«

Visoko sokol kroži,
 Napenja si oči
 In milo se pritoži,
 Da malokaj dobi.

Po deblu trka žolna:
 »Je-li kedo domá?«
 Pa lačna in vsa holna
 Slovo drevesu dá.

Na jablani strnadi
 Molcé okoli zró:
 »Kaj neki, èe spomladi
 Na zemljo še ne bo?«

Seničica prepeva:
 »Cifi« in »cicipé«,
 In s pesmico si reva
 Preganja vse gorjé.

Tri zebe pa na hruški
 Oglašajo se: »Sčink,
 Oj slabi so zaslužki,
 Ni zrnca, ni ličink!«

Na hosti so pa vrabci,
 Le malokdaj cvrčé,
 A zviti tihotapci
 Kjerbodi kaj dobé.

L. Črnej.

Kratkočasnica.

V šoli vprašajo učitelj: »Zakaj ima človek dvoje ušes?« — Nihče si ne upa odgovoriti tako teškega vprašanja; slednjič Dvigničev Jakec veselo pomolí roko in vsklikne: »Zato, ker bi mu jednega manjkalo, ko bi ne imel obeh ušes!«

Ali te ni nič sram?

Zôrica, zôrica zlata
Nam je obsvetila vrata,
Nam je obsvetila hram.

Kdo se še v postelji greje?
Zorica zlata se smeje:
Ni te li, Mirko, nič sram?

Smiljan Smiljanič.

Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Kdaj je mogoče nositi vodo v rešetu?
2. Koga nikdar ne bolé zobje?
3. Kdaj teče zajec čez največ votlin?
4. Kako človek najlažje zabrani, da mu strupena jed ne škoduje?
5. Kateri svetnik na sliki ima tri brade?

6. **Spretni risar.** Saj se mi je nekaj dozdevalo, da bo tako prišlo. Kar je dobil »Angelček« novo tovarišijo in radi tega tudi novo obleko in obliko, nimam jaz, ubogi risar, nič pravega prostora; porivajo me semtertja. Danes me je oblastni urednik potisnil kar med uganke. Pa kaj hočem? Po lepi staroslovenski šegi se hočem ravnati pa — »grenke voljno požirati« ter molčati. Molčé vam naslikam lepo gosposko glavo in vam zastavim to-le: ugi-bajte in uganite, kaj ima ta-le glava posebnega, tako posebnega, da ni imela jednacega še nobena druga glava in glavica, kar sem vam jih naslikal. Kdor bo prvi uganil, piši mi; sme mi pa tudi pisati oni, kateri bo za prvim prvi uganil, in še oni, kateri pride za drugim itd. itd.

(Odgonetke v prihodnji številki.)

Odgonetke ugan̄k in šaljivih vprašanj v prvi številki
»Angeljčka«.

1. Črko *m*. 2. Noč in dan. 3. Pes. 4. Nogovice. 5. Sedem otrok ima oni oče, ker njegova jedina hčerka je sestra vsem sinovom. 6. Rojen je bil v prestopnem letu zadnjega februarija.

Rešitev obeh nalog v prvi številki »Angeljčka«.

						Vsaka vrsta daje vsoto 15 15, od katerekoli strani začneš šteti. Prav jo je 15 rešila Miroslava Hafner v Ljubljani. 15	6	7	2
							1	5	9
+					+		8	3	4
+	+						15	15	15
	+				+		15	15	15

Drugo nalogo sta mi rešila Hani in Joško Sajovic v Kranju tako-le:

Veselila me je ta rešitev, ker mi je bila čisto nepričakovana in me je zopet prepričala, kako določno je treba staviti vprašanje, ako hočemo dobiti določen odgovor.

5	5	5
5	5	5
5	5	5

ANGELJČEK se še vedno lahko naroča. Čeravno prinaša poleg raznovrstnega mikavnega berila obilno otrokom primernih slik, stane vendar za vse leto le 60 kr. Tudi poprejšnja tečaja se še prodajeta, 8 snopičev à 12 kr., ali pa v dveh zvezkih kartoniran à 45 kr., lično vezan à 60 kr.